

Kállai Katalin

Hatáshalász szerelmek

Réczei Tamás: *Nagyon kell szeretniök!*

„...ez az íróbetegség, amely nem juttatja másféle kielégüléshez a szellemi embert, mint amit mestersége ad.”

Márai

A hatás kedvéért írom le (mutassunk szöveget, amely nem a hatás kedvéért születik), hogy a hatásvadászat mint a nagybetűs művészet legősibb sajátja, abban különbözik a hatáshalásztól, hogy az utóbbi jobban hangzik. Ezen túlmenően az asszociációs mező, ahol elhelyezzük, jó esetben olyan jelentéstartományokat mozgat meg, melyek a hasonló tartalmú régihez képest (vadászat) új tartalmakkal töltik meg (halászat) a kifejezést, továbbá olyan asszociációhalmazt indít el, amely a zavaros víztől ad absurdum a hidrofeminizmus 21. századi, lelket melengető fogalmáig terjed.

Kezdjük a kezdetekkel. Kezdjük Nyáryval. A branddel, amely immár családi brand lett, s amely bravúros módon megcsinálta önmagát... Nyáry Krisztián *Így szerettek ők* címmel írt két kötetének sikersorozatával (melyet aztán további, hasonló tematikájú kötetek követtek) az irodalmi recepció elsöre nem igazán tudott/akart mit kezdeni. Többnyire csak bólogattak. Írókról (ha nem is írókat) olvas a magyar. Olyan érzés volt, mint beülni a József Attiláról szóló musicalre a Madách Színházba. Mindegy, milyen lesz, JA-ról szól... Aztán ilyen-olyan formában mégiscsak fölvettek a kesztyűt. A távolságtartást indokolhatja, hogy Nyáry szövegeinek már önmagában a műfaja is kérdéses. Valamifajta irodalmi ismeretterjesztés, amely az irodalomtörténet és a bulvár között lebeg. Mégpedig abban az értelemben, hogy a megjelent szövegek az írók legintimebb magánéletével foglalkoznak ugyan (ügymint: házasság, szex, szerelem), a szórakoztatáson túl azonban *„irodalomtörténeti információkat is közölnek, ami némi tájékozottságot követel a befogadóktól”*. (Fényes Erika: *Irodalmi téli fagyj vagy szekuláris rítus?* – Médiakutató, XVIII. évf. 1–2. szám) Mindenesetre a jelenséget, Nyáry irodalomtörténet-interpretációjának előbb a közösségi médiában tesztelt, majd könyv formában elért, gyorsan eszkalálódó sikerét eleinte negligálta, majd bizonyos aspektusaiban erősen bírálta az irodalomtudomány. A kifogás nem annyira az írói szerelmek némiképp bulvárosított formájának szólt, sokkal inkább annak, hogy Nyáry az olvasók elé tárt tények mellett adott esetben irodalomtörténetnek sugallja a valóságból gyúrt fikciót is.

A biztosítékot irodalomkutató körökben (is) a Himnusz költőjének homoerotikus hajlamára (Nyáry utólagos – immár egyértelműen a könyv jól felépített rek-

lámjának ható – reflexiója szerint a Szemere Pál iránt érzett „erotikus tartalmat sem nélkülöző” szerelmére) tett utalások verték ki. Hozzátevé, hogy elsődrendűen nem a nemzeti bálványrombolás ellen van kifogás, hanem a tények tendenciózus beállításai, illetve a kétséget kizáró bizonyítékok hiánya ellen. Kölcsey vonzalmát Nyáry egyebek között a Szemerének címzett szerelmes tárgyú költeményekkel indokolja. („Öllemek, édes Palim, lepjék arcodat csókjaim, ha úgy akarod, de az enyémet borítsák a tied, és a kedvelt lányod egykoron!”) Szendi Nóra értelmezése szerint azonban a kor mienktől erősen eltérő, a felhevült lelkesültséget is megengedő társadalmi kapcsolatrendszerében a csók a nagy lelkek összetalálkozását is jelenthette, amellyel mély barátságokat pecsételtek meg. Ennek alátámasztására Kazinczy Berzsenyihez írt levelét idézi. („Légy tehát barátom, derék férfiu! íme a’ valóság helyett a’ te szerelmes képedet [ti. az arcképet] meg tsókolom...”) Miközben Szendi Nóra hosszan taglalja a férfiak közötti csók 19. századi szokásait, Margócsy István Kölcsey-ügyben annyit tesz hozzá Nyáry szerinte „szakirodalomilag nagyon sokszor teljesen korrekt” szövegéhez, hogy Kölcsey „férfi kortársai közül sokan leveleztek egymással hasonlóan heves [sic] szóhasználattal”. („Akkor Petőfi pedofil volt?” – Margócsy István és Nyáry Krisztián az írók magánéletéről – Magyar Narancs 2013. 11. 07.) Jóllehet azon a nyilvánvaló tényen itt egy pillanatra elgondolkodhatunk, hogy az irodalomkutatás sem mindig tévedhetetlen.

A szöveget bíráló textusok közül Fényes fent citált tanulmánya az, amely az egyik legátfogóbb képet adja a Nyáry-jelenségről. Már önmagában azzal, hogy nem csupán a Nyáry-szövegek sikerének kulcsát vizsgálja, de ezzel egyidejűleg a a szövegeket bíráló értelmiség attitűdjét is. „...egyebek között arra a kérdésre keresek választ, honnan ered a polgári réteg fölött álló »valódi« értelmiség képmutató és önbüntető attitűdje a populáris kultúra fogyasztásával szemben. Okot adhat-e az elutasításra az irodalomilag, tudományosan produktív réteg egyre mélyülő frusztrációja, a közbeszéd tematizálásában, a tömegek értékrendjének alakításában elvesztett szerepe?” – írja öt évvel az Így szerettek ők első kötetének megjelenése után. Ekkorra datálódnak a Nyáry-művek népszerűségét megalapozó Facebook-oldal általa közrebocsátott statisztikai adatai is. „...követői leginkább a 25 és 34 év közötti korosztályból kerülnek ki, és döntő többségük nő. Az oldal további adatai szerint az olvasók átlagéletkora 35 év, a legfiatalabb 10, a legidősebb 87 éves. Döntően városiakok, diplomások, egyetemisták. Sok közülük határon túli magyar, a legtöbben Erdélyből, Londonból és Berlinből.” Ez azért is érdekes, mert a közösségi oldalakon való megjelenés volt a kiindulópontja a „közösséggé integrálás” azon folyamatának, amely a tanulmány szerzőjének olvasatában a Nyáry-féle szövegek „rituális kommunikációjának” legfőbb eleme. („Ugyanannak a moralizáló-orientáló történetnek különböző regiszterek számára befogadható változatai élhetnek egymás mellett, azonosságukkal egységet teremtve a társadalom tagjai között.”)

„Bulvár-e vagy?”

Sezezi Nyáry szövegének – a kortárs magyar népnyelvből kölcsönzött formában – a megcélzott regisztert kutatva Fényes a kérdést, s végkövetkeztetésképp arra jut, hogy jóllehet „célja a szórakoztatás, mégsem tekinthető egyenlőnek a hagyományos bulváretikával, sem morális, sem gazdasági értelemben”. Több más mellett érvként hozza a bulvár és a tudományos szövegek között félúton elhe-

lyezkedő Nyáry-írások „önmegvalósító” jellegét a szakmai textusok tudományos eredményeket felmutató célkitűzéseivel szemben. (Bár, ha jól belegondolunk, ez a kitétel az utóbbtól sem mindig teljesen idegen, azaz előfordul, hogy az irodalmi téli fagyvi visszanyal.) S mindezek hatásos konklúziójaként Nyáry szövegeit blogbejegyzésnek titulálja (degradálja?), miközben nem tagadja meg tőle a tényt, hogy „ajtot nyit a szépirodalomra”. A bulvár helyett a szélesebb körökben ismeretlen tabloid kifejezést tartja helyénvalónak, amely műfaji jellegzetességénél fogva inkább az érzelmekre, mintsem az értelemre kíván hatni. S ha igaz, leginkább itt csípi fülön Nyáry sikerességének a titkát, amelyhez hozzátartozik a pikáns részletek kimazsolázása, a szex és a párok közötti – írói körökben nem (sem) ritka – tettelegesség túlsúlyozása, továbbá a némiképp lebutított nyelvezet ugyanúgy, akár a széles olvasótábor érdeklődésére számot tartó, jó érzékkel megtalált, marketingszempontból is ügyesen tálalt téma és az olvasók elé tárt hihetetlenül gazdag anyag – negyven, részleteiben tárgyalt írói, költői szerelem.

Namármost. Csináljunk-e ebből színházat?

Hangzik a kérdés, miközben a dolog már megtörtént. Az Átrium, a REÖK, a miskolci Nemzeti, a tatabányai Jászay, a KMO Művelődési Központ, Kaszásdűlő, Kolozsvár stb. *Így szerettek ők* címmel létrehozott, Réczei Tamás rendezte, rajongással övezett felolvasószínházi sorozatai, alkalmi vendégjátékai mellett született már koncertszínházi produkció a Szabad Tér Színházban más alkotóktól, vagy példának említhetjük a Mozsár Műhely 2017-es előadását is. Mindegyikre elmondható, hogy nyilvánvaló szándékuk szerint a Nyáry által belőtt közönséget lovagolják meg. Valóságos személyek (úgy mint: irodalmunk nagyjai), valóságos tényeken nyugvó szerelmi botrányai, élő szereplőkkel előadva, a jól bejáratott Nyáry-marketing kiugró eredményei szerint mindenesetre jósolnak annyi érdeklődőt, hogy kisebb-nagyobb színházi nézőtereket bőségesen meg lehessen velük tölteni. Innentől már az sem kérdés, hogy a színházi sikereken felbuzdulva könyv formában is a közönség elé kerüljenek-e a Nyáry szövegei nyomán létrehozott Réczei-féle felolvasószínházi előadás-sorozat évek során összeállt szövegei. A kérdés elsősre egyetlen szó.

A nyomán jelentése.

A színházi célra született szövegeket kötetbe gyűjtő Réczei Tamás könyvének előszavát Nyáry Krisztián írta. Ebben döntően saját könyvéről értekezik. (Nyáry Krisztián: *Így szerettek ők I–II.*) A szöveg harmadik harmadában tér ki arra a műre, amelynek előszavát írja. (Réczei Tamás: *Nagyon kell szeretniök! I–II.*) Az előszó ténye mint vonzerő a könyv címlapján is szerepel. (*Magyar irodalmi minidramák az Így szerettek ők nyomán*, Nyáry Krisztián előszavával) A bevezető textus tematikai arányait annak jelzéseként is felfoghatjuk, miként vélekedik az előszó szerzője saját művének szerepéről az újonnan megjelent mű keletkezését tekintve. Ezzel valamivel közelebb jutunk a (Nyáry és Réczei jegyezte) két textus viszonyához, legalábbis a „nyomán” kifejezés tartalmának Nyáry-féle olvasatához. Az így kialakult képet árnyalják Nyáry konkrét utalásai a Réczei kézjeggyével ellátott alkotói folyamatban elfoglalt helyéről. Az ötletet ugyan nem tartja eredetinek (... már ekkor [ti. Réczei megjelenése előtt] előfordult, hogy középiskolákban és művelődési házakban irodalmi műsorok és dramatizált felolvasóestek keretében adták elő a könyve-

imből megismert történeteket), mégis „meglepődik”, amikor Réczei megosztja vele nagyívű terveit a felolvasószínházi sorozatról. (A kifejezés negatív, illetve pozitív töltetét nem vizsgálja.) A Réczei által dramatizált szövegeket, mint láttuk, a „könyveimből megismert történeteknek”-nek titulálja, majd ezt finomítja tovább az „egy-egy általam megírt párkapcsolati történet” kifejezéssel, hogy aztán a létrejött előadások profi színészeire utaló álszerény bonmot után (*Kakukktójásként egy amatőr is akadt köztük: az első előadáson én olvastam fel Szabó Lőrinc szövegeit.*) az „általam leírt valós történetek”-kel tegye fel az i-re a pontot.

A kiemelt szerepet kapó bevezető textus szerzőjének önreflexiói után nézzük, miről árulkodnak maguk a szövegek...

Am előtte még meg kell említeni azt a Réczei-könyv keletkezéstörténetében szintén fontos szerepet játszó tény, hogy az általa rendezett előadásokat szegedi, illetve budapesti egyetemi hallgatók filológiai munkája nyomán föltárt dokumentumokból állította össze. (*„Nagyon sokat tudnak a kutatószeminárium hallgatói segíteni, hiszen az előadások szövege kizárólag dokumentum, amelyeket ők maguk kutatnak ki és fel.” – „Engem is felkavar” – Réczei Tamás az Így szerettek ők sorozatról, Színház.org, 2017. január 7.)*

Nyáry (tematikus) kiindulópontnak tekintett szövegeihez hasonlóan a *Nagyon kell szeretniük!* szövegeinek műfaja szintén kérdéses. A meglévő műfajok közül elsősorban a dokumentumdrámához közelít, de, mint látni fogjuk, ennek is inkább csak az első fele igaz. Réczei maga „minidramának” aposztrofálja az összesen tíz darab felolvasószínházi szöveget, ám drámaként nem tesznek maradéktalanul eleget a „jelenidejű interperszonális történés” műfaji követelményének. A szereplők eredeti dokumentumokból összeollózott szövegei (eltekintve egy-két rövid, „átkötő” mondattól) sok esetben (1) nem, vagy csak látszólag hoznak létre interperszonális kapcsolatot, (2) a dramatizált forma jelenidejűsége lényegében egy múltban játszódó epikus történéssort takar. A szereplők elbeszélnek egymás mellett, oratorikus megszólalásaikkal többnyire nem közvetlenül, csupán tartalmilag reflektálnak egymásra, idézik meg az emlékeiket, mondanak el a saját műveikből vett, odavágó részleteket. Más szóval a szövegtöredékekből egyfajta „áldráma”, „látszatdráma” keletkezik, amely szándéka szerint – a maga sajátos műfajában – a lehető leghitelesebben eleveníti fel a valóságos biográfiai történetelemeket. Ez egyben azt is feltételezi, hogy a valós események konfabulációja nem (maximum a szerkesztés sugallta tendenciákat tekintve) kap szerepet a szövegben. A Nyáryéval ellentétben Réczei szövegének épp ez a legfőbb erőnye. A szubjektív értelmezésnek is teret engedő interpretáció helyett a szigorúan vett tényekre koncentrálnak, miközben nagy magyar írók és költők – Ady Endre, Móricz Zsigmond, Kosztolányi Dezső, Karinthy Frigyes, József Attila, Molnár Ferenc, Babits Mihály, Szabó Lőrinc, Márai Sándor – magánéletének legintimebb részleteit tárgyalja. (Adyét kétszer.)

A keletkezésüket tekintve színházi szöveggönyvnek készült textusok dokumentumjellege természetesen hozta magával a felolvasószínházi formát. A hagyományos értelemben vett színházi előadás nehezebben tűrné azt a fajta, sokszor körülményesen dekódolható vibrálást, melyet a vendégszöveggént funkcionáló, más-más térben és időben keletkezett dokumentumok (széppróza,

versek, levelek, híradások, naplórészletek, visszaemlékezések...) színpadi jelenben történő elhelyezése jelent. Ugyanakkor épp ez a vibrálás az, amely a dokumentumokból kibontakozó primér tartalom túl a Réczei-féle felolvasószínház s a belőle keletkezett nyomtatott textus izgalmát adja. Nem kész sorvezetőt nyújt át, hanem arra készíti a befogadóját, hogy lankadatlan figyelemmel kísérje az egyes szereplők tartalmi szempontból egymásra reflektáló, ám eltérő térben és időben keletkezett szövegét (az érzelmi felindulást azon melegében papírra vető szépírói munkáktól az évtizedekkel későbbi visszaemlékezésekig) s a megidézett figurák változó nézőpontja szerint árnyalja tovább, adott esetben írja újra meg újra az addig megszerzett ismereteit.

Az írók és költők kiválasztásának metódusa a népszerűek közt a legnépszerűbbet elvét követi, azzal a megszorítással, hogy Réczei nem megy bele olyan csínyekbe, mint például Kölcsey és az ő – Nyáry által valósnak vélt – férfiszerepei, vagy Léda férjének, Diósi Ödönnek – Nyáry által tényként kezelt – homoszexuális mivolta. (Tegyük hozzá, konkrétan Kölcsey nem is jöhetett szóba, hisz a nyugatosok korának alkotói közül szemezget.) A tényszerűséghez való ragaszkodás mellett a befogadói komfortzóna valamivel óvatosabb kerülgetése nyilván a dolog színházi eredetéből is fakad, hiszen a „nagyívú tervet” – miszerint a lehető legtöbb színházban fölolvasni a dramatizált szövegeket – némileg hátráltatta volna a dokumentumokkal nem kellően alátámasztott, botrányos sztorik beemelése. (Nyilván ennek a körültekintő eljárásnak is köszönhető, hogy a nyomtatott szövegek a Corvina Diákkönyvtár sorozatában jelentek meg.)

Ami a tematikai változatosságot illeti, a *Nagyon kell szeretniök!* nem vetekszik (tekintettel egy-egy előadás szöveggönyvének hosszabb terjedelmére, nyilvánvalóan nem is igazán teheti) Nyáry köteteinek tematikus gazdagságával. Réczei tíz történetében összesen kilenc íróra jut figyelem, az egyes történetek viszont jóval gazdagabb, terjedelmesebb és – szigorúbban vett dokumentumjellegüknél fogva – adott esetben hitelesebb anyagot kínálnak, miközben megőrzik a Nyáry-narratíva azon erényét, hogy nem irodalmunk szoborrá merevedett nagyjainak elidegenült hősiességét bocsájtják áruba, hanem a közös kultúrkincsünket így-úgy gazdagító, önnön fájdalmaikból erőt merítő, némelykor gyűlöletes, máskor esendő emberi lények élettörténeteit. Így kap példának okáért Ady Endre és Brüll Adél szerelme, a szereplők közé emelt Brüll Berta alakjának is köszönhetően, olyan kontextust, amely par excellence belerántja az olvasót az adott korba, miközben Berta különlegesen érzékeny megfigyelései egy külső szemlélő szemével ugyan, mégis a saját mikrokörnyezetükben érik tetten Ady és Léda sötét játszmákba fúló kapcsolatának borzongatóan valós pszichológiai mozzanatait. Hasonlóan borzongató felütéssel indul a Móricz-történet. Nem az író feleségét halálba kergető Simonyi Mária-sztorival kezdődik, hanem „Zsiga” önnön ifjújü enjét megidéző vallomásával, amely a megcsalt Janka öngyilkosságának a fényében fájdalmasan sokdimenziós háttérrel ad a történetnek. („Mikor megismerkedtünk, maga édes, maga egy üde virág volt, rám mindig egy harmatos reggeli gyümölcsvirág benyomását tette. Valami mély, természeti komolyság volt a lényében: ígéret, komoly jövő, bizalomkeltő, rendíthetetlen nyugalom és erő, szegénységet, bajokat, veszélyt elvisselni tudó életuralom. Én ezzel szemben egy nulla voltam, egy senki, aki semmire sem

készül, és akiben senki sem bízott. Az egyetemet nem végeztem, állásra nem törekedtem, a pályám titok volt.”)

Nyáry és Réczei narratívájának különbözőségei – a dokumentumokban föllelhető tények rövid, tömör, zanzásított, alkalomadtán szubjektív megítélésű tálalása, illetve maguk a dialogizált históriává gyúrt dokumentumok – nem feltétlenül terelik más-más irányba a történeteket, ám a különböző nézőpontok összeszikkasztása a bővebb terjedelmű Réczei-történetekben mintha több lehetőséget kínálna arra, hogy a valóság árnyaltabb mintázatai rajzolódjanak ki. Az Ady–Léda–Diósi-sztori szerelmi háromszögénél maradva, Nyáry így ír a már említett Diósi Ödönről: „Itt [úgy mint: Párizsban] a férfinék sikerült talpra állnia, s ismét sikeres üzletember lett. Helyzetük 1903-ra rendeződött, s Adél párizsi dámaként újra megjelent a váradi korzón.” Réczei Lédát idéző szövege szerint az igazi talpra állástól a látszat ellenére még messze voltak: „...nem akartam, hogy a nagyváradiak sajnáljanak bármi miatt, kiruházkodtam, és úgy indultam júniusban vissza.” Mindez nem jelenti azt, hogy Réczei szövegszerkesztési metódusán ne „lepődne meg” olykor az olvasó. A Karinthy–Böhm Aranka-történetben az író fia, Karinthy Gábor beszél az apján eluralkodó kényszeres szokásokról, mintha a skizofréniával diagnosztizált – Benedek István *Aranyketrecében* is megidézett – „fájdalomherceg”, Karinthy Gábor nem maga küzdött volna a kényszerességgel járó elmebaj súlyosabb formájával. („Apám gyakran volt tétovázó, különösen életének végső szakaszában. Ilyenkor léptei is bizonytalanokká váltak, megállt a járdán, s töprengett, hogy merre menjen. Vagy a házak ablakaira nézett fel, mintegy onnan várva a segítséget, hogy valaki majd kihajol, lekiált érte, felhívja, útbaigazítja. Az is megtörtént, hogy megállt egy helyben, megmakacsolta magát és nem akart továbbjönni.”) Ugyanakkor az egymásra vetített, fülünkben „visszhangzó” dokumentumrészletek olyan erős drámaiságot képesek létrehozni, mint például a Molnár Ferenc-sztori, amely a nagytermésztű színpadi szerző nőügyein keresztül egy teljes életút tragikus töredékeit tárja elénk, miközben szétmorzsolts könnyeink között a fel-felszikkázó molnári humorral is szembesülhetünk. („...végig rettegtem a hajóutat az óceánon. Félttem, hogy mi is úgy járunk majd, mint a Titanic. Fel voltam rá készülve, hogyha süllyedni kezdene az óceánjáró, akkor gyerekeket és anyákat félrelökve, elsőnek ugrom a mentőcsónakba.”) Hogy végül az elhagyott Fedák Sári visszaemlékezésével még mélyebbre rántsón az elmúlás csendes melankóliájába. („Akkor sokáig sírtam és azzal a sírással lelkemben eltemettem. A halottakat pedig nem lehet feltámasztani. Késő éjszakáig ültem a rádió mellett, ahogy szoktam: térdemre könyökölve, fejemet két kezembe hajtva... Csak ültem... [...] Liliom ma éjjel alszik. Egyedül fekszik...”)

Felkavaró történetek születtek.

Nevezhetjük akár hatáshalásznak is – a szó pozitív aspektusában – a múlt század első felének irodalmi dokumentumaiból összeállított szövegeket, melyek az ötlethez fölhasznált eredeti művel összhangban a közös kultúrkincsünkről való közbeszédet hivatottak gazdagítani. Ha pedig a nyugatosok korában élt, a társadalmon belül különleges sorsot képviselő, elhíresült alkotók és hozzátartozóik – szerelmi – életútjából kívánunk messzemenő következtetéseket levonni száz év előtti társadalmunk mentális állapotáról, akkor azt mondhatjuk, hogy az esetetek, az elesett élni akarók kora volt... Köztük azoké a nőké, akiknek a maiénál

jóval jelentéktelenebb társadalmi szerep jutott, s ily módon még fájdalmasabban élték meg a családon belüli, eleve elrendeltetett kiszolgáltatottságot. Férfiszexenik oldalán – olyan alkotók oldalán, akiknek a lelkén maradandó nyomot hagyott a világegéstől világegésig szánkázó kor – élték/halták az életüket. A szenvedély legvadabb viharaitól övezve, szélsőséges körülmények között. Sorsuk, mintegy a jéghegy csúcsaként, ha sarkított formában is, de tragikus szinkronban zajlott a társadalom kevésbé kivételezettjeivel. Mindők közül a legkeményebben talán Babits baráti szópárbajban kiharcolt felesége, a végsőkig elkeseredett Török Sophie fogalmaz. („*Oh, örültek háza. Mindenki örült, Ady örült volt, Babits Mihály még titkolja bomlott agyát a külvilág előtt, de meddig? Örült minden író, Karinthy közveszélyes örült, örült Kosztolányi és Mikes, örült Baumgarten – s örült írók nyomorult feleségei egymás után nyúlnak méreg és kötél után.*”) Akárhogy is, a tény, hogy a valóság száz év előtt élt különleges szereplőinek (szerelmi) életében az emberi lét tapasztalatai sűrűsödnek fájdalmasan össze, lehetőséget kínál arra, hogy némi-képp bizarr fénytörésben szemléljük a harmadik évezred elején újrafogalmazódó, (átmeneti) árvaságra jutott korunkat.

Más kérdés, hogy a *Nagyon kell szeretniök!* adott esetben kínál-e az olvasónak esetlegesen elvárt életvezetési tanácsokat, szikárabban fogalmazva, rávilágít-e létezésének rejtett összefüggéseire... Nos, ez attól is függ, hogy a kíváncsiság primér vágyának a kielégítésén túl eléri-e az olvasó legbensőbb érzelmi ingerküszöbét, azaz sikerül-e kibillentenie kényelmes tudásának féltve őrzött komfortzónájából. Erre, mindent egybevetve, ott a lehetőség.

A szerző utószava:

Javasolom, hogy a 2020 elején született szöveg bizonyos kitételeit (úgy mint: „jósolnak annyi érdeklődőt, hogy kisebb-nagyobb színházi nézőtereket bőségesen meg lehessen velük tölteni” stb.) kellő fenntartással kezeljünk. Lehetőség szerint vegyük figyelembe az azóta fölgyorsult időt. (Corvina, 2019)

E számunkat nyomta és kötötte a Print 2000 Nyomda Kft.

print 2000

N Y O M D A K E T K E C S K E M É T

6000 Kecskemét, Nyomda u. 8.

Tel.: +36 76 501 240; Fax: +36 76 501 249

E-mail: info@print2000.hu

www.print2000.hu

Folyóiratunk megjelenetését az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alap támogatja.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Nemzeti Kulturális Alap